

FCI – Standard nr 238 / 22.11. 2004 / D

M U D I

(M U D I)

TÖLGE : Pr Agnes Czékli (saksa keelde).

PÄRITOLU: Ungari.

KEHTIVA ORIGINALSTANDARDI AVALDAMISE

AEG:

09. 11. 2004.

KASUTUS: Karja ajav koer. Oma nutika käitumise tõttu on ta väga hinnatud ka suuremakasvuliste kariloomade ajajana. Teda on kasutatud isegi metsseajahil ajukoerana. Eeskujulik kaitse- ja seltsikoer. Narkokoer. Valve- ja alarmkoer. Suurepärase agility-koer. Armastusväärne kodukoer. Suhteliselt lühikese karvkatte ning suurepärase kohanemisvõime tõttu ei teki probleeme ka tema korteris pidamisel.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 1

Lamba- ja karjakoerad

(välja arvatud šveitsi alpi karjakoerad).

Alarühm 1.1

Lambakoerad.

Töökatseteta.

LÜHIKENE AJALOOLINE ÜLEVAADE :

Tõug tekkis 18. ja 19. sajandi jooksul, kui segunesid Ungari karjakoeratõud väga tõenäoliselt mitmete saksa päritolu **karjakoerte** tõugudega, kellel olid püstised kõrvad.

ÜLDMULJE :

Tegemist on keskmist kasvu **karjakoeraga, kelle pea on kiilukujuline**. Püstised kõrvad. Kere ülajoon on selgelt tahasuunas laskuv. Pea ja jalad on kaetud lühikese, sileda karvaga. Keha teistes osades on veidi pikem, tugevalt laines karvkate. Esineb mitmeid värvuse variatsioone.

OLULISED PROPORTSIOONID :

- Kerepikkus vastab ligikaudu turjakõrgusele.
- Rinnasügavus on veidi väiksem umbes poolest turjakõrgusest.
- Koonu pikkus on veidi väiksem poolest pea pikkusest.

KÄITUMINE / ISELOOM :

Mudi on erakordselt õppimisvõimeline, elava temperamendiga, vapper, valvas, töökas, nutikas ja kohanemisvõimeline.

PEA :

Mudi kõige kõnekam kehaosa on kahtlemata tema pea. See peab äratama vaatajas ettekujutuse valvsast, alati tarmukast, lõbusast ja mõistvast loomast, kelles puudub igasugune vihje pelglikkusele või agressiivsusele. Pea on kiilukujuline ja kitseneb nina suunas.

PEAPIIRKOND :

Kolju : Kolju ja otsmik on kergelt kumerdunud. **Kuklakühm ei ole väga märgatav**. Kulmukaared on vaid veidi välja arenenud.

Üleminek laubalt koonule : Nõrgalt väljendunud.

NÄOPIIRKOND :

Ninapeegel : Kitsas, eesosas ümardunud, keskmiselt avatud ninasõõrmetega. Musta, valge, **liivakarva** ja siniräitsakulise (*blue-merle*) värvusega koertel on ninapeegli värv alati must; teiste värvuste puhul harmooniliselt vastav karvkatte värvusele; nii on nt pruunidel ninapeegel pruun ja hallidel hall. **Pruunidel koertel on pruun ninapeegel ja silmalaugude servad.**

Koon : Keskmise tugevusega. Koonuselg on sirge.

Mokad : Tihedalt hammastele surutud. Suunurk on kergelt sakiline. Mocaservade pigmentatsioon vastab ninapeegli pigmendile.

Lõuad / Hambad : Hambavalemi kohaselt täiskompleksne käärtaolise hambumusega hammastik. Korrapärased, keskmise suurusega hambad.

Silmad : Kitsad, nii sise- kui välisnurgast veidi kitsenevad ja kergelt viltuse asetusega silmad, see annab pilgule läbitungiva ilme.

Silmad peavad olema võimalikult tumedaks värvunud. **Ainult** “blue-merle” värvusel ei ole hele silm (**sinine või valge**) veaks. Silmalaugude servad on tihedad, hästi silmadele liibuvad ja ühtlaselt pigmenteerunud.

Kõrvad : Kõrgel asetsevad püstised kõrvad. Need on äraspidi pööratud V kujuga ja **rikkaliku** karvaga, kusjuures kõrvalehe välisservast ulatub karv rippudes ka allapoole. Kõrvad on tähelepanelikkuse korral väga elavalt mänglevad; koer on võimeline kõrvalehtesid – kumbagi teineteisest sõltumata – liigutama nagu radariekraane. Kõrvade pikkus ületab umbes 10 – 15 % nende laiust tüveosas.

KAEL :

Üsna kõrgel asetsev kael moodustab koos horisontaaltasapinnaga umbes 50 - 55° nurga. Kael on keskmise pikkusega, veidi kumerdunud ja hästi lihaseline. Ilma kaelaloti või märgatava kaeluseta. Ainult isastel võib

esineda vähesel määral välja kujunenud lakka, kuid seegi ei või olla silmatorkav.

KERE :

Ülajoon : Laudja suunas märgatavalt laskuv.

Turi : Selgelt eristuv ja pikk, lihaseline.

Selg : Sirge, lühike.

Nimme (lanne) : Keskmise pikkusega ja stabiilselt kompaktned .

Laudjas : Lühike, laskuv, keskmise laiusega, lihaseline.

Rinnakorv : Eesrind on kergelt kumerdunud. Roided on üsna laiad ja pigem lamedad.

Köht : Kergelt tõusev.

SABA :

Keskmisele kõrgusele kinnitunud. Laskunud saba korral on vähemalt saba viimane kolmandik tõstetud peaaegu horisontaaljoonele. Tähelepanelikkuse ja elava liikumise ajal peab saba sirbikujuliselt üle seljajoone tõusma.

Saba lühendamise on ebasoovitav, kuid seda ei loeta veaks. Lühendatud saba korral peavad 2 kuni 3 sabalüli ikkagi nähtavaks jääma. Harva on tegemist sünnipäraselt tõbisabadega või ilma sabata sündinud koertega; ka seda ei liigitata vigade hulka. Saba on kaetud rikkaliku karvaga; saba alapoolel ulatub karva pikkus isegi kuni 10-12 cm.

JÄSEMED :

ESIJÄSEMED :

Õlad : Labaluud on mõõdukalt kaldus asetusega ja hästi lihaselised. Eesrind on ümardunud ja rinnakuloo tuleb vaid veidi esile.

Õlavarred : Keskmise pikkusega, **moodustavad horisontaaltasandi suhtes 45° nurga.**

Küünarnukid : Tihedalt kerele liibuvad.

Randmed : Tihked, kuivad.

Kämblad : Püstised.

Esikäpad : Ümarad, tihedalt kooshoiduvate varvastega. Varvaste vahel ja all esineb vaid väga vähe karva. Käpapadjandid on elastsed; küüned on kiltkivihallid ja kõvad.

TAGAJÄSEMED :

Tagajalad on tahasuunas veidi väljavenitatud.

Reied : Pikad, hästi lihaselised.

Pöiad : Lühikesed ja püstised.

Tagakäpad : Samasugused esikäppadega. Kannused on ebasoovitavad.

LIIKUMINE :

Mudi liikumise juurde kuulub iseloomulik tippiv samm.

NAHK :

Tihke, ilma voltideta.

KARVKATE :

KARV :

Pea ja jalgade esiküljed on kaetud lühikese, sirge ja sileda karvaga. Keha teistes osades on karvkate ühtlaselt laineline või kergelt lokiline, tihe, alati läikiv, umbes 3 kuni 7 cm pikkusega. Üksikutes kohtades võib moodustuda karvapööriseid ja karvavallisid. Esijalgade ja reite tagakülgetel on karv kõige pikem ja nendes kohtades tekib märgatav narmastus.

VÄRVUS :

- **Liivakarva.**
- Must.
- Blue-merle, s.t tumedama või heledama sinaka tooniga taustavärv, mis on mustade pritsmetega triibutatud, vööditatud või laiguline.
- Tuhkjas, tuhkhall.

- Pruun.

Vähesel määral esinevaid valgeid märgiseid võib lubada, kuigi need on ebasoovitavad. Rinnapiirkonnas on lubatud kõige enam kuni 5 cm läbimõõduga valge laik, ka **väikesed** varvastel leiduvad valged märgised ei loeta veaks, kuid on ebasoovitavad.

- Valge.

SUURUS JA KEHAKAAL :

Turjakõrgus :

Isased 41 kuni 47 cm, ideaalsuurus: 43 kuni 45 cm

Emased 38 kuni 44 cm, ideaalsuurus: 40 kuni 42 cm.

Kehakaal :

Isased : 11 kuni 13 kg.

Emased : 8 kuni 11 kg.

VEAD :

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodust tuleb lugeda vigadeks, mille aste hindamisel sõltub otseselt kõrvalekalde ulatusest.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD :

- **Agressiivsus või pelglikkus.**
- Lihakarva, maksapruun või laiguline ninapeegel mustadel, valgetel, **liivakarva**, blue-merle või tuhkjatel koertel. Lihakarva või laiguline ninapeegel pruunidel koertel.
- Ühe või mitme hamba puudumine järgmiste hammasta hulgast: lõikehambad, kihvad, 2.-4. eespurihambad (PM) ja 1.-2. purihambad (M). Rohkem kui 2 PM1 puudumine; Kolmandaid purihambaid (M3) ei arvestata.
- Üle- või alahambumus, segahambumus. Lõikehammaste vahelise kontakti puudumine üle 2 mm.
- Kollased silmad **mustadel koertel.**
- Rippuvad kõrvad.
-

- Lühike ja siledalt liibuv karvkate üle kogu kere, pikk karv peas; vildistumise tunnustega karvkate.
- Värvusevead: hunthall värvus; kollasest kuni pruunini piirdemärgistega must.
- Suurus alla 38 cm või üle 47 cm.
- **Albinootilisus**

Diskvalifitseerida tuleb kõik ilmsete füüsiliste arenguhäiretega või käitumishälvetega koerad.

N.B. : Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.

Maret Kärsti tõlge

saksakeelsest originaalset detsember, 2004.

heaks kiidetud EKL juhatuses 10.märtsil 2005 protokoll nr 3